

Participarea alături de Departamentele tehnice, la analiza, promovarea și derularea de proiecte de cooperare internațională

- ✓ **DANUBE FLOODPLAIN - Reducerea riscului de inundații prin restaurarea luncii fluviului de-a lungul fluviului Dunărea și a afluenților**

În cadrul Comisiei Internaționale pentru Protecția Dunării (ICPDR), șefii Delegațiilor Părților Contractante ale Convenției privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a fluviului Dunărea (printre care și România) au hotărât cu ocazia celei de-a 14-a întâlniri a Grupului permanent de lucru (StWG) de la Modra, Republica Cehă, (16-17 iunie 2016), să sprijine inițiativa României de a elabora proiectul Danube Floodplain, care promovează utilizarea infrastructurii verzi pentru prevenirea inundațiilor în bazinul Dunării. Hotărârea StWG vine ca urmare a sprijinului politic primit de proiect la reuniunea ministerială a ICPDR din februarie 2016, când a fost adoptată Declarația ministerială.

Serviciul Cooperare Internațională a coordonat în numele liderului de proiect (Administrația Națională „Apele Române”) la nivel internațional, elaborarea aplicației proiectului Danube Floodplain. Proiectul este o prioritate pentru implementarea Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD), cât și pentru implementarea deciziilor Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR) și este finanțat din Programul INTERREG V-B DANUBE al Uniunii Europene, componenta Programul Transnațional pentru Dunăre (Danube Transnational Programme - DTP) 2014-2020, axa prioritară 2 (PA2) – Mediu și Cultură, componenta 2.3 - Managementul apelor transnaționale și prevenirea riscurilor la inundații.

Proiectul DANUBE FLOODPLAIN este finanțat de Programul Interreg Europe prin Programul Transnațional Dunărea 2014-2020 și este implementat de 18 instituții și organizații partenere și 5 instituții cu rol de parteneri strategici asociați din zece țări care fac parte din bazinul fluviului Dunărea (Austria, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Germania, Ungaria, Slovacia, Slovenia, România și Serbia). Instituțiile și organizațiile partenere din România sunt: Ministerul Apelor și Pădurilor (azi Ministerul Mediului, Apelor

și Pădurilor), Administrația Națională „Apele Române” care are și rolul de lider al proiectului, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor și WWF România.

✓ **JOINTISZA - Consolidarea cooperării în cadrul realizării planurilor de management a bazinelor hidrografice și a planurilor de prevenire a riscului la inundații pentru îmbunătățirea stării apelor în Bazinul Tisei**

Serviciul Cooperare Internațională împreună cu Departamentele tehnice au adus contribuții importante la elaborarea, promovarea și finalizarea proiectului JOINTISZA, a cărui implementare a început la 1 ianuarie 2017, sub coordonarea Serviciului Cooperare Internațională, atât la nivelul Administrației Naționale „Apele Române”, cât și la nivelul partenerilor români, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor (azi Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor) și Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor. Proiectul a fost finanțat de Programul Interreg prin Programul Transnațional pentru Dunăre și a fost implementat într-o perioadă de 33 de luni, începând din ianuarie 2017. Acest proiect a creat cadrul de cooperare transnațională pentru elaborarea integrată a Planului de risc la inundații și a Planului de Management al apelor în cel mai mare sub-bazin al Bazinului Dunărea, și a adus împreună 17 instituții partenere din 5 state - România, Ungaria, Serbia, Slovacia și Ucraina.

Programului Operațional Comun „Romania – Ucraina – Republica Moldova 2007-2013”

- „Prevenirea și protecția împotriva inundațiilor în bazinele superioare Prut și Șiret, prin punerea în aplicare a unui sistem modern de monitorizare cu stații automate - EAST AVERT”- finalizat în data de 31 decembrie 2017

Programul de cooperare transfrontalieră România - Ungaria 2014 - 2020:

- Îmbunătățirea managementului riscului la inundații pe râul Mureș în zona transfrontalieră/ “Flood risk management improvement on the Mures river in the cross

border area” – FORMURES, finanțat prin Programul Interreg V - A România– Ungaria 2014-2020.

- Dezvoltarea centrului de apărare Szanazug, reconstrucția stăvilărilor și echipamentelor hidromecanice de la Tulca - acronim „SZANAZUG_TULCA”, finanțat prin Programul Interreg V - A România– Ungaria 2014-2020.

Cele 4 proiecte finanțate prin programul olandez Blue Deal – faza 1 sunt:

- ✓ **Denumire:** *„Îmbunătățirea continuă a componentelor sistemului de suport decizional, a informațiilor și a costurilor aferente” – „Continuous improvement of Decision Support System components, information and associated costs” – DSS,*

Parteneri: Autoritățile de Apă din Olanda și Administrația Națională „Apele Române”

Perioada de implementare: 2019-2022

- **Obiective**

ANAR este autoritatea națională de apă responsabilă de gestionarea operațională a resurselor de apă la nivel național și la nivel de bazin hidrografic, iar din 2012, ea gestionează toate infrastructurile de management al resurselor de apă din România.

Sistemul actual de apărare împotriva inundațiilor, deși dezvoltat, nu este pe deplin funcțional din cauza lipsei resurselor pentru o funcționare și întreținere adecvată în ultimele două decenii.

În prezent, fiecare acumulare este gestionată conform „Regulamentelor de exploatare a acumularilor” care se reînnoiesc la fiecare 10 ani.

La dispeceratele ANAR, ABA și SGA, pentru cursurile de apă și lacurile de acumulare, monitorizarea zilnică și emiterea diferitelor rapoarte de sinteză se face printr-un soft propriu specific.

Însă, un sistem de suport decizional (DSS) adecvat pentru optimizarea funcționării acumulărilor în caz de situații de urgență, împreună cu un sistem de avertizare timpurie nu există.

Etapele implementării DSS ar trebui să ia în considerare următoarele aspecte:

- Evaluarea și integrarea bazei de date existente pentru operarea acumulărilor și monitorizarea comportamentului barajelor și cursurilor de apă;
- Explorarea posibilității de a elabora o prognoză detaliată asupra sectoarelor fluviale critice (nivel/debit);
- Dezvoltarea hărților de hazard în timp (cvasi) real pe baza scenariilor predefinite;
- Dezvoltarea interfețelor pentru schimbul operativ de date cu alte instituții implicate în gestionarea situațiilor de urgență (ex. protecția civilă);
- Dezvoltarea componentelor procesării analitice, inclusiv evaluarea modelelor pentru inundații, poluări și alimentare cu apă.

Este necesară o asistență tehnică în timpul implementării DSS (incluzând dezvoltările viitoare) și un program de formare pentru platforma sistemului de previziune a inundațiilor (Delft-FEWS).

Sarcina principală a proiectului este de a descrie analiza situației existente în termenii tuturor tipurilor de date disponibile (hidrologice, hidraulice, tehnice legate de lucrări de infrastructură, reguli de funcționare, hărți de hazard și risc etc.) și realizarea unei strategii pe termen lung pentru implementarea DSS.

Un rezultat important al studiului îl va constitui un Program de Acțiune pentru implementarea în scenarii ciclice permanente pentru actualizarea și îmbunătățirea tuturor componentelor DSS.

O altă sarcină importantă va fi emiterea și dezvoltarea de idei noi pentru viitoarele proiecte orientate către noile tehnologii (informații prin satelit utilizate pentru monitorizarea infrastructurii de gospodărire a apelor și investigația GIS etc.).

- **Rezultate**

- Cunoștințe și experiență

Studiul de fezabilitate pentru un DSS va lua în considerare, printre altele, următoarele aspecte: specificațiile necesare (optimizarea gestionării acumularilor în timpul inundațiilor), analiza cost-beneficiu (inclusiv reducerea costurilor în infrastructura de protecție împotriva inundațiilor cu un DSS), adaptarea la schimbările climatice, criterii transparente pentru procedura de licitație, dezvoltarea modelelor hidrologice, integrarea datelor într-o structură națională, implementare și testarea unui pilot în ABA Argeș-Vedea, un sistem de comunicare îmbunătățit, software pentru un sistem de avertizare împotriva inundațiilor cu sirene în diferite zone, livrabilele, planificarea și programul pentru dezvoltarea DSS și implementarea acestuia la nivel național și regional, dezvoltarea capacităților, instruirea și alte aspecte legate de resurse umane, aspecte instituționale și relaționale cu părțile interesate externe în cadrul unei abordări participative. După primirea finanțării UE și a procedurii de licitație, DSS va fi dezvoltat și implementat.

- Diseminare și modernizare

- ✓ **Denumire:** „*Îmbunătățirea gestionării planurilor de inundații și de urgență*” - „*Improving the governance of flooding and contingency plans in Romania*”,
Parteneri: Autoritățile de Apă din Olanda, Administrația Bazinală de Apă Siret și Administrația Națională „Apele Române”
Perioada de implementare: 2019-2022

- **Obiective**

Acest proiect vizează consolidarea Administrației Bazinale de Apă Siret în gestionarea situațiilor de criză prin:

1. Îmbunătățirea abordării instituționale în situație de criză - elaborarea unui plan de intervenție (strategic și operațional);
2. Îmbunătățirea abordării instituționale în gestionarea inundațiilor rapide - elaborarea unui plan de management al apei într-o zona pilot;

3. Îmbunătățirea cooperării cu stakeholderii relevanți - managementul stakeholderilor;

- **Rezultate**

Rezultatele așteptate ale parteneriatului din cadrul proiectului sunt:

1. O organizație mai puternică, care ia decizii mai rapid și mai transparent în ceea ce privește gestionarea crizelor și a situațiilor de urgență;
2. O organizație cu mai multe cunoștințe în gestionarea inundațiilor rapide;
3. O organizație cu personal mai bine pregătit:
 - a. în elaborarea planurilor de intervenție în cazul inundațiilor;
 - b. în comunicarea cu locuitorii;
4. O mai bună cooperare cu părțile interesate naționale și regionale datorită unei abordări participative în elaborarea Planului de intervenție și a Planului de management împotriva inundațiilor rapide.
5. Un plan mai bun de gestionare a riscului de inundații în conformitate cu Directiva UE privind inundațiile.

✓ **Denumire:** *„Implicarea părților interesate în managementul integrat al resurselor de apă: studiu de caz privind seceta” - „Integrated Water Resources Management stakeholders involvement; case study drought handling”*,

Parteneri: Autoritățile de Apă din Olanda, Administrația Bazinală de Apă Jiu și Administrația Națională „Apele Române”

Perioada de implementare: 2019-2022

- **Obiective**

România este una dintre țările UE cu cea mai mică disponibilitate a apei pe cap de locuitor. Cererea de apă este de așteptat să crească în viitor, în mare parte pentru irigații, din cauza secetei. În acest moment 62% (1.863.392 ha) din rețeaua de irigații nu este

viabilă. Proiectul se concentrează pe problema deșertificării din regiunea Dăbuleni, ca urmare a schimbărilor climatice.

Reabilitarea zonelor afectate de secetă, creșterea numărului de râuri nepermanente, extinderea zonelor aride din partea de sud-vest a României, sunt probleme cunoscute nu numai pentru regiunea Oltenia, ci și în alte zone ale țării. Toate aceste situații necesită unele decizii privind gestionarea integrată a apei în zonele afectate de secetă. În ansamblu, combinația de măsuri de adaptare va trebui să găsească un echilibru corect între productivitatea agricolă și gestionarea durabilă a apei.

În fiecare bazin hidrografic există planuri de gestionare a apei, dar măsurile propuse implică acordul și participarea efectivă a comunităților locale, a proprietarilor de terenuri, a instituțiilor de stat și a administratorilor ariilor protejate. Proiectul vine în sprijinul autorităților de management a apei; în sensul implicării părților interesate în luarea deciziilor. Proiectul reunește toți utilizatorii de apă care, sub îndrumarea partenerilor olandezi, vor alege cele mai bune soluții pentru îmbunătățirea condițiilor din zonele afectate de secetă.

- **Rezultate**

Rezultatele pentru ABA Jiu sunt:

1. Cunoștințe și experiență

- O abordare originală în ceea ce privește managementul secetei în zona pilot Dăbuleni;

- Analiza sistemului de monitorizare a resurselor de apă și îmbunătățirea planului integrat de gestionare a resurselor de apă;

- Estimarea impactului schimbărilor climatice asupra resurselor de apă de suprafață și subterane;

- Identificarea părților interesate și implicarea acestora în procesul decizional privind punerea în aplicare a măsurilor de adaptare la schimbările climatice;

- Îmbunătățirea managementului secetei în zona pilot Dăbuleni, utilizând relațiile dintre instituțiile centrale și regionale din toate sectoarele: apă, păduri, agricultură, ANIF, cu implicarea micilor și marilor fermieri din zona pilot;

- Dezvoltarea capitolului XI al PMB Jiu (2022-2027);
- Îmbunătățirea planului de restricții pentru perioade de secetă pentru BH Jiu.

2. Aspecte instituționale

- Acces la finanțarea măsurilor de diminuare a efectelor secetei utilizând fonduri europene;
- Dezvoltarea unei strategii de conștientizare a factorilor de decizie cu privire la planul anual de management al secetei.

3. Aspecte relaționale

- Îmbunătățirea strategiei de comunicare și a participării factorilor interesați în luarea deciziilor;
- Creșterea colaborării între instituțiile de gospodărire a apelor din România și Olanda.

- ✓ **Denumire:** „Îmbunătățirea mecanismului economic în domeniul managementului integrat al resurselor de apă” - „Improving the economic mechanism in the field of integrated water resources management”

Parteneri: Autoritățile de Apă din Olanda și Administrația Națională „Apele Române”

Perioada de implementare: 2019-2022

Echipa constituită la nivelul Administrației Naționale „Apele Române”, cu expertiză și sprijin din partea Autorităților de Apă din Olanda, vizează restructurarea mecanismului economic de gestionare a resurselor de apă din România și crearea unui sistem de venituri durabile.

Pentru a atinge acest obiectiv sunt prevăzuți mai mulți pași:

- pe termen de 4 ani (rezultate pe termen scurt, rezultate)

1. Restructurarea sistemului financiar și contabil să se bazeze pe o structură pe centre de costuri

- proces în vigoare începând cu ianuarie 2019
- primul termen limită pentru analize: 31 martie 2019
- termen limită de implementare: 31 decembrie 2019
- analiza postcalcul pentru a supraveghea și monitoriza mai bine compartimentele și activitățile generatoare de costuri: 2019 - 2022
- sistem îmbunătățit de colectare a impozitelor: 2019 - 2022
- proiecția bugetului consolidat al A.N. „Apele Române” și a veniturilor în conformitate cu analiza și rezultatele structurii pe centre de costuri generate: 2020 - 2022
- proiectarea și implementarea unui sistem eficient de alocare a costurilor și veniturilor; elemente fundamentale ale sistemului fiscal noi și îmbunătățite pentru a sprijini mecanismul economic de gestionare a apei: 2020 - 2022

- pe termen de 12 ani (impact, rezultate).

2. Crearea unui sistem de venituri - alocare a costurilor, bazat pe principiile de recuperare a costurilor și principiile „poluatorul plătește”, așa cum se prevede în Directiva-cadru privind apa

- pe baza rezultatelor preliminare ale operațiunii financiare a centrelor de cost, va fi dezvoltat un sistem mai transparent și optimizat pentru alocarea eficientă a veniturilor; data de începere: 1 aprilie 2019;
- identificarea modalităților de îmbunătățire a relației cu principalii actori, pe baza unui cadru fiscal echitabil și transparent.

3. Stabilirea unui mecanism economic autosustenabil - incluzând un sistem alternativ de venituri pentru a asigura resurse financiare permanente pentru o gestionare durabilă a resurselor de apă.